МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра менеджменту

"**ЗАТВЕРДЖУЮ**"

Завідувач кафедри _____
проф. Кундицький О.О.
"_____" _____2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ"

освітній рівень магістр

галузь знань 07 "Управління та адміністрування"

спеціальність 073 "Менеджмент"

освітня програма "Менеджмент організацій і адміністрування"

Факультет економічний

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Управління знаннями» для студентів спеціальності «Менеджмент».

Розробник: ГРИЩУК Анна Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

©Грищук А.М., 2022

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітній рівень</td><td colspan="3">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма здобуття освіти</td><td colspan="2">заочна форма здобуття освіти</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань:

07 «Управління та адміністрування»</td><td colspan="3">за вибором</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="4">Освітній рівень:

«магістр»</td><td colspan="3">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>2-й</td><td>1-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання – дослідження процесу управління знаннями в організації</td><td colspan="3">Семестр</td></tr>
<tr><td></td><td>1-й</td><td>2-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90/90</td><td rowspan="13">Спеціальність:

073 «Менеджмент»</td><td colspan="3">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми здобуття освіти :
аудиторних – 2
самостійної роботи студента – 9,25</td><td>8 год.</td><td>8 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Семінарські</td></tr>
<tr><td>8 год.</td><td>4 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>74 год.</td><td>18 год.</td><td>60 год.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td>ІНДЗ</td><td colspan="2">ІНДЗ</td></tr>
<tr><td colspan="3">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>залік</td><td>-</td><td>залік</td></tr>
</table>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 21,6;

для заочної форми здобуття освіти – 15,4.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною метою дисципліни є оволодіння студентами комплексом знань, умінь і навиків у галузі теорії і практики «управління знаннями», формування і використання знань для досягнення поставлених цілей.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- доведення необхідності проектної діяльності підприємств та організацій за умов змінного ринкового середовища;
- побудова узагальненої моделі управління проектами, як системи взаємопов'язаних цілей, функцій та інструментів;
- формування сукупності теоретичних знань і практичних навичок реалізації основних функцій управління проектами.

Загальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (ЗК):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (СК):

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі відповідно до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

СК 10. Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Виявляти навички ухвалення та забезпечення реалізації управлінських рішень.

ПРН 9. Виявляти здатність до саморозвитку, навчання та ефективного самоменеджменту.

ПРН 11. Управляти людьми, процесами та ресурсами в диверсифікованій організації.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНА БАЗА УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ

Тема 1. ТЕОРЕТИЧНА БАЗА УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ

1. Менеджмент знань як управлінська технологія.
2. Базові поняття управління знаннями.
3. Функції та методи управління знаннями.
4. Етапи формування теорії управління знаннями.

Тема 2. ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ

1. Формування і розвиток економіки знань
2. Мікроекономіка знань.

Тема 3. УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ: ПІДХОДИ, МОДЕЛІ ТА ПРОЦЕСИ

1. Основні підходи до управління знаннями.
2. Основні концепції (моделі) управління знаннями в організації.
3. Процес управління знаннями в організації.

Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ТА ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ

Тема 4. МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ

1. Моделі побудови доступу до знань організації.
2. Організаційна та технологічна компоненти інструментів управління знаннями.
3. Огляд основних методів та інструментів управління знаннями.

Тема 5. СТВОРЕННЯ НОВОГО ЗНАННЯ

1. Основні методи створення нового знання.
2. Документовані джерела знань.
3. Технології відбору та оцінки джерел інформації, необхідної для створення знання.

Тема 6. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ І РОЗПОДІЛУ ЗНАНЬ

1. Дані та знання в інформаційних системах.
2. Інформаційні технології управління знаннями.
3. Інтелектуальні інформаційні системи управління знаннями.
4. Обслуговування систем управління знаннями.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	лаб.	с. р.		л	с	лаб.	с. р.
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНА БАЗА УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ										
Тема 1. Теоретична база управління знаннями	15	1	1	-	13	14	1	-	-	13
Тема 2. Економіка знань	15	1	1	-	13	14	1	-	-	13
Тема 3. Управління знаннями в організації: підходи, моделі та процеси	15	1	1	-	13	15	1	1	-	13
Разом за змістовим модулем 1	45	3	3	-	39	43	3	1	-	39
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ТА ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ										
Тема 4. Методи та інструменти управління знаннями	15	1	1	-	13	15	1	1	-	13
Тема 5. Створення нового знання	15	2	2	-	11	16	2	1	-	13
Тема 6. Інформаційні технології створення і розподілу знань	15	2	2	-	11	16	2	1	-	13
Разом за змістовим модулем 2	45	5	5	-	35	47	5	3	-	39
Усього годин	**90**	**8**	**8**	**-**	**74**	**90**	**8**	**4**	**-**	**78**

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Теоретична база управління знаннями	1	-
2	Економіка знань	1	-
3	Управління знаннями в організації: підходи, моделі та процес	1	1
4	Методи та інструменти управління знаннями	1	1
5	Створення нового знання	2	1
6	Інформаційні технології створення і розподілу знань	2	1
	Всього	**8**	**4**

6. Теми практичних занять*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

* Навчальним планом не передбачено

7. Теми лабораторних занять*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

* Навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Теоретична база управління знаннями	13	13
2	Економіка знань	13	13
3	Управління знаннями в організації: підходи, моделі та процес	13	13
4	Методи та інструменти управління знаннями	13	13
5	Створення нового знання	11	13
6	Інформаційні технології створення і розподілу знань	11	13
	Всього	**74**	**78**

9. Індивідуальні завдання

У рамках програми дисципліни «Управління знаннями» студентами виконується такий вид ІНДЗ як написання та захист реферату на тему: **«Управління знаннями на прикладі конкретної організації ____ »** *(вказати організаційно-правову форму та назву підприємства).*

Структура реферату

1 стор. – титульна.
2 стор. – зміст реферату (7 розділів) відповідно до структури із зазначенням сторінок:

1. Одержання інформації.
2. Використання інформації.
3. Процес навчання персоналу як джерело знань.
4. Співпраця, участь та взаємодія як джерело обміну знаннями.
5. Оцінка інформації.
6. Створення та підтримка інформації.
7. Ліквідація інформації.

3 стор. – інші – опис розділів.
Остання стор. - список використаних джерел.

Вимоги до оформлення реферату

Обсяг: до 15-18 сторінок.
Робота має бути набрана в текстовому редакторі Word, шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервали між рядками 1,5; параметри сторінки: формат А4, поля – ліве 30 мм, верхнє 20 мм, нижнє 20 мм, праве 10 мм.

10. Методи навчання

Під час вивчення студентами навчальної дисципліни «Управління знаннями» застосовуються такі методи навчання:

- залежно від джерела знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (рішення задач, ділові ігри);

- за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи;

- за місцем в навчальній діяльності: методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднують словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти; методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;

- семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;

- мозкові атаки – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;

- кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;

- презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації.

11. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни «Управління знаннями» використовуються методи поточного, проміжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль рівня знань студентів передбачає перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль здійснюється за напрямами:

- ✓ контроль за систематичністю й активністю роботи на семінарських заняттях;
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза межами аудиторних занять;
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді індивідуальних завдань.

Модульний контроль рівня знань студентів здійснюється за результатами одного підсумкового модуля протягом семестру.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється в кінці відповідного семестру у формі заліку за результатами поточного та модульного контролю.

При виведенні загальної оцінки студента береться до уваги результати поточного, проміжного та підсумкового контролю.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань становить за залік 100 балів:

Модуль 1				**Модуль 2**				**ІНДЗ**	**Всього**
Т1	Т2	Т3	Тест	Т4	Т5	Т6	Тест		
5	5	5	20	5	5	5	20		
Разом за Модуль 1 - 35				***Разом за Модуль 1 - 35***				***30***	***100***

Протягом семестру оцінювання знань студентів проводиться за двома змістовими модулями, розподіл балів за якими наведено в таблиці:

Види завдань, виконуваних студентами	**Максимальна кількість балів**
Змістовий модуль 1	
1. Поточне опитування (усне опитування, розв'язування ситуацій, доповнення до виступу, участь у дискусіях, написання есе)	15
2. Контрольне тестування по модулю 1 (10 тестових питань по 2 бали за кожне)	20
Разом за Модуль 1	***35***
Змістовий модуль 2	
1. Поточне опитування (усне опитування, розв'язування ситуацій, доповнення до виступу, участь у дискусіях, написання есе)	15
2. Контрольне тестування по модулю 2 (10 тестових питань по 2 бали за кожне)	20
Разом за Модуль 2	***35***

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

До системи методичного забезпечення дисципліни належить силабус, програма курсу, робоча навчальна програма, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, а також Навчально-методичні поради з вивчення дисципліни «Управління знаннями» для студентів денної та заочної форми навчання економічного факультету форм галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент організацій і адміністрування» (ЛНУ, 2021-2022 н.р.).

14. Рекомендована література

Базова

1. Букович У., Унлльямс Р. Управление знаниями: руководство к действию: пер. с англ. М.: ИНФРА-М, 2002. XVI. 504 с.
2. Верба В. А., Гребешкова О. М. Система управління знаннями підприємства: конфігурація та детермінанти // *Формування ринкової економіки*. Вип. 21. К.: КНЕУ, 2009. С. 68—76.
3. Гапоненко А.Л., Орлова Т.М. Управление знаниями. Как превратить знания в капитал. М.: Эксмо, 2008. 400 с.
4. Гребешкова О.М., Шевчук Н.В. Капіталізація знань як стратегічного активу підприємства: методологічний аспект // *Вчені записки*. К.: КНЕУ, 2012. № 14. Ч. 1. С. 106—114.
5. Звіт II Міжнародна HR конференція "Knowledge Management/ Управління знаннями" 23–24 лютого 2006 р., м. Київ. URL: http://www.management.com.ua/events/km_23-02-2006.html.
6. К обществам знания: Всемирный доклад ЮНЕСКО. Париж: Изд-во ЮНЕСКО, 2005. 239 с.
7. Кузьмін О.Є., Яцура В.В., Грибик І.І., Грищук А.М., Смолінська Н.В., Гункевич М.Б., Замроз М.В. Управління змінами: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 356 с.
8. Стратегічне управління знаннями підприємства: монографія [А. П. Наливайко, О. М. Гребешкова, Л. П. Батенко та ін.]; за заг. А. П. Наливайка. К.: КНЕУ, 2014. 445 с.
9. Україна у вимірі економіки знань: монографія / за ред. В. М. Геєця. К.: Основа, 2006. 592 с.

Допоміжна

1. Allee, Verna. The Knowledge Evolution: Expanding Organizational Intelligence. Boston: Butterworth-Heinemann, 1997.
2. Amidon, Debra M. Innovation Strategy for the Knowledge Economy: The Ken Awakening. Boston: Butterworth-Heinemann, 1997.
3. Davenport, Thomas H. Information Ecology: Mastering the Information and Knowledge Environment. Oxford: Oxford University Press, 1997.

4. Davenport, Thomas H. and Prusak, Laurence. Working Knowledge: Hbw Organizations Manage What They Know. Boston: Harvard Business School Press, 1998.
5. Drucker, Peter. Post Capitalist Society. New York: HarperCollins, 1993.
6. Edvinsson, Leif and Malone, Michael. Intellectual Capital: Realizing Your Company's True Value by Finding its Hidden Brainpower. New York: HarperCollins, 1997.
7. Nonaka, Ikujiro and Takeuchi, Hirotaka. The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation. Oxford: Oxford University Press, 1995.
8. Polyani, Michael. The Tacit Dimension. London: Routlcdgc & Kcgan Paul, 1966.
9. Senge, Peter M. The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization. New York: Bantam Doubleday Dell Publishing Group, 1990.
10. Smith, Gordon V. and Parr, Russell L. Valuation of Intellectual Property and Intangible Assets (2nd edn, 1998 supplement). New York' John Wiley & Sons, 1998.
11. Stewart, Thomas. Intellectual Capital: The New Wealth of Organizations. New York: Currency/ Doubleday, 1997.
12. Sullivan, Patrick H. Profiling from Intellectual Capital: Extracting Value from Innovation. New York: John Wiley & Sons, 1998.
13. Sveiby, Karl Erik. The New Organizational Wealth: Managing and Measuring Knowledge-Based Assets. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers, 1997.
14. Tufte, Edward Rolfe. Envisioning Information. Chesire, Connecticut: Graphics Press, 1990.

15. Інформаційні ресурси

1. Портал управління знаннями: Освітня платформа у сфері професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування. URL: https://pdp.nacs.gov.ua/
2. Сайт Міністерства освіти і науки України: http: // www.mon.gov.ua
3. Сайт Державного комітету статистики України: http: // www.ukrstat.gov.ua
4. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень: http: // www.niss.gov.ua
5. Сайт Український науково-технологічний Центр (НТЦУ): http://www.stcu.kiev.ua
6. Сайт Технопарк «Інститут монокристалів»: http://www.isc.kharkov.com
7. Сайт Технопарк «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка»: http://www.yamanouchi.com.ua/
8. Сайт Українська Ассціація Бізнес-інкубаторів та Інноваційних центрів: http://www.NoveKolo.info
9. Сайт Журнал «Інтелектуальний капітал»: http://www.ndiiv.org.ua
10. Сайт Інститут дослідження світових технологій Лойола Коледж, Мериленд, США: http://www.itri.loyola.educтатистика США http: //www.census.gov
11. Сайт Євростат: http: // www.europa.eu.
12. Сайт Технологічні парки Іспанії: http: // www.typicallyspanish.corn